

Održano predavanje arhitekte partnera Nikole Maniero iz biroa KCAA arhitekte Kengo Kuma
Naslov: HOW WE DO IT

:

Arhitekta Nikola Maniero, partner u poznatom japanskom arhitektonskom birou Kengo Kuma and Associates (KCAA) krajem novembra je održao predavanje i prezentaciju na Arhitektonskom fakultetu Univerziteta Union Nikola Tesla. Predavanje je ostvareno sa namerom da podrži inicijativu fakulteta I docenta Bojana Končarevica da se ostvari kontinuirana razmena akademskog i radnog iskustva sa japanskim univerzitetima i biroima.

Njegovo jedinstveno i posebno predavanje jeste deo obrazovnog modula u okviru predmeta prve i treće godine, redom Osnove arhitektonske kompozicije i Principi univerzalnog dizajna. Podržavajući uopšteno interesovanja studenata arhitektonskog fakulteta i studenata navedena dva predmeta, tematika prezentacija Nikole Manijera je istakla značaj upravo konceptualne faze dizajna i projektovanja. Insistiranjem fakultetskog predavača na istaknuta dva predmeta docenta Bojana Končarevića i apsolutnom podrškom arhitekte Nikole Manijera predavanje je upravo i zadobilo naziv "How we do it" (Način na koji pristupamo konceptualnom formalnom I projektnom zadatku u KCAA birou).

Iznad svega, konačan cilj jeste bio da se nakon prezentacije nekoliko izabralih projekata pristupi otvorenom "Round table" razgovoru, komunikaciji i nebrojenim pitanjima kojima studenti upravo i jesu izložili predavača i materijal koji je on prezentirao.

Studentima su prezentirana tri projekta arhitektonskog biroa iz Tokia sa uvek jednakim pristupom u formiranju ne/formalne konceptualne faze oblikovanja koji je u sva tri primera rezultirao potpuno dručijim procesima projektovanja i izvodjenja arhitektonskog projekta.

Kroz prezentirana tri projekta arhitekta partner Nikola Maniero je posebno istakao da arhitekta Kengo Kuma zastupa stav koji određuje proces projektovanja koji svaki formalni predlog biroa mora da ispunji i mora da zastupa. Ona jeste taj da prvo jeste potrebno odrediti: materijal, zatim detalj I tek onda implementirati funkciju u formalno odredjenje projektnog koncepta.

"Materijal" kao termin jeste najbitniji i on zapravo preoznačava stav da konceptualna arhitektoničnost prostora mora da podržava, podražava i da se nadovezuje na postojeće materijalne i nematerijalne odrednice okruženja lokacije projekta. Tek nakon utvrđivanja istog treba odlučiti "detalj", a zapravo način kako prostornim i konstruktivnim sistemima treba podržati usvojeni koncept. Krajnje odluke jesu funkcionalne odnosno kako implementacija potrebnog programa takodje podržava projektni koncept i *vice versa*, a samim tim stvarajući novi prostorni sadržaj koji nadogradjuje postojeći kontekst.

Opis tri projekta prezentirana na predavanju

1. Artlab:

Prvi projekat koji jeste prezentiran kroz njegovu konceptualnu fazu i odnos ka mnogim materijalnim i nematerijalnim aspektima prirodnog i artifijalnog okruženja jeste novi objekat sistema tri objekta finansiran od strane kompanije Rolex Swiss Federal Institute of Technology in Lausanne EPFL: *Artlab* sa nazivom 'Under one roof'.

Sadržaji ovog Sistema arhitekture prate promenu u denivelaciji terena, što kao izrazito kontekstualno nastojanje jeste očigledno i kroz 235 metara dugačak krov koji pokrivači tri arhitektonске kutije sadržaja takodje prati promene u denivelaciji terena svojim planarnim pružanjem. Pravac pružanja objekta, kretanje korisnika ka, uz i kroz tri kutije jeste ipak dominantno određeno pravcem pružanja najbitnije vizure ka jezeru koje orientaciono dominantno određuje makrolokaciju.

Postoji japanska izreka: "živeti pod jednim krovom". Njena arhitektonska interpretacija se ogleda u upotrebi lokalnog drvenog materijala u formi ArtLab.a., koji upravo povezuje nove korisnike prostora kroz novoizgradjeni arhitektonski sistem sa lokalnim korisnicima prostora i prostornim pružanjem njihovog već ustanovljenog fizičkog i socijalno-vrednosnog koristenja mikro i makroprostora.

2. Ummahat 9-3:

Drugi objekat koji jeste prezentiran jeste Ummahat 9-3. U pitanje je kompleks sagradjen na izraženo peščanom ostrvu Ummahat AlShaykh u Crvenom moru kojeg čine stambene jedinica za izdavanje, restoran, kafe i druge servisne jedinice arhitekture.

Konceptualna faza projektovanja koja jeste prezentirana i usvojena proizilazi iz direktnog prostornog odnosa ka materijalnim i nematerijalnim entitetima jedinstvene lokacije. Jedinice vila i drugih oblika arhitekture su imale direktan odnos ka prostornim odlikama kopna i mora samog ostrva i okruženja. Kroz takvu analizu okruženja jesu odlučene tipologije vila, njihova koncentracija i orijentacija uz postavku servisne infrastrukture.

Arhitektura kopnenih vila jeste bila vodjena postavkom niskih, vizuelno integrisanih jedinica u pustinjski krajolik, a koje kroz izbor materijala i oblika koji formalizuje oblik peščanih dina u horizontalnom pravcu se sjedinjuju sa osetljivim kontekstom lokacije.

Drugi tip vodenih vila su koncipirane kao koralno prostiruća forma. Njihov arhitektonski sistem rotirajuće izrasta iz(nad) vodene površine ostvarujući spiralno neprekinuto prostorno, funkcionalno i vizuelno odredjenje prema vodenom horizontu.

Specificnost ovog projekta jeste ta da arhitekta bio jedan od Contractor jedinica koje su bile upravljane generalnim menadžerom projekta. Ta česta savremena obratna organizaciona anomalija u pogledu konzistencije održanja konceptualne postavke projekta je rezultirala značajnim promenama u konačno izvedenim stanjima arhitektonskih jedinica. Razvoj takvih okolnosti ipak nije uticao na dominantne formalne reminiscencije na svaki od razvijenih konceptualnih rešenja ako sagledavamo njihovu izgradnjenu arhitekturu.

3. Susa:

Projekat stanice Suza u severnoj Italiji predstavlja treći primer razvoja projekta od odobrenog koncepta idejnog rešenja u 2013.god do izgradnje stanice koja je odobrena drugim pozivom deset godina nakon osvajanja konkursa.

Projektni formalni koncept jeste koordinisan kroz tri jasna uticaja okruženja. Prvi uticaj jeste uslovljen ukrštanjem nekoliko postojećih i potencijalno novih pravaca voznih, kolskih i pešačkih pravaca kretanja. Oblikovno i funkcionalno arhitektonsko odredjenje stanice je determinisano svim ovim pravcima komunikacija koje prolaze i ulaze u njen volumen. Drugi formalni uticaj na arhitektonski sistem jeste dolina kojoj buduća stanica pripada a koja se nalazi blizu italijanskih Alpa i granice sa Francuskom. Samim tim sistem volumetrija spiralno se razvija iz nulte pozicije lokacije sa neprekinutom spiralnom vistem i panoramskim plohama sa kojih posetioci stanice i putnici jesu izloženi neprekinutoj vizuelnoj orijentaciji u odnosu na bitne vizure. Vizure su odredjene vizuelnim sekvcencama koje se sagledavaju sa nulte kote lokacije i sa kote 20 metara.

Upravo ova kota ajeste treći uticaj okruženja, a nakon koje se sagledava i sakriveni bitan vrh Alpa i obronci istorijskog nasledja arhitekture na jednom od vrhova.

Iznad svega, arhitektura stanice se razvija od iznutra ka spolja sa oblogama polivalentnih ravni fasada i krova koje su materijalom i panelima odredjene na takav način da stanični kompleks može da proizvede veliki ideo neophodne energije koju bi utrošio.